

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 9

Fylke: Fogm og Firdalen

Tilleggsspørsmål nr.

Herad: Kyrreli

Emne: Lauving

Bygdelag: Høyangerfjord

Oppskr. av: G. Dale

Gard: Dale

(adresse): Høyanger

G.nr. 62 Br.nr. 1-5

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

1
Ja det er vanly at dei lauvor ennå meir eller mindre ~~etter~~ som det er gamle eller klem høg år

2. Ein lauvor gjerne fri slätten tek til og so etter at det meste av slätten er inndragt

Ein måtte ikkje ta lauvor for tidly, då var det ikkje utvaksen det var klåkt. Tok ein det for skint runde det, date av. Vanly var det med jonsok og etter barsok dei lagga bjørk stam hogg dei bjørken med og tok bark og never av laggen lauvor ~~de~~ grøinene; det var det vanly i utmarki. Heim på beien eller i nærliggende bakke dei så nanna bjørk og kvarta og og hogga kollen av so stium stod att. (Um nokre) år (skadet) del nye renningar på stium og når dei var 3-4 år gamle var dei passely store til å lauvor på mytt. Det var stium lauv. Like stium kunde nest verte fleire hunde år gamle når dei vart skikka med arm. Hvi hadde på jamnan best lauv og arbeidet gjekk raskare på hand.

Ein eller eit par kassar klev opp i stium

21
og hogg med grunnen renningene med ei
lite øks, ravn øks, so stod dei andre
med på marken med snidar og hogg
kvistene i hop til passely store skjema

3. Reiskopar var øks ravn øks og snil.

Noke ruskop til å bygge kvistene med velt
og ikkje av hov vore brukt.

4. Som nemnt laura sin byrni når
en tok bork og nemer når laurt var
godt. Hvi tre som ein laura hogg ein
med og Myrva kinnut på bakken.

Var det lite eller ravn øks laur tok ein
nemmer og bork og let treet stå til hausten
og mytla kvistene til ris, beit.

Felja og raun og aln sterna ein gjerne
som varen i vartniga fletite eller store
borken og vart kvistene i kjerr og holden
til for dygde eller ravn øks. 8 og 9

Um hausten hadde sterna skote laura
renningene. Renningene på aln og selje respu
ein so ein hausten med det var grønt. Einne
Klein upp i sterna ^{hengde} (kall) ein sette ein kullen
eller herden og rispa laurt av kvistene med
nemmer og stikke i sekken. Ein rispa med burre hunder

Slike tre som var kvinta og avlydde: Kollen,
sa me var styvede eller stica, alm-stern,
selje stier, byrnestier. Hvi stod gjerne på bork
eller till utan for bygardene og vert rekne for
verofulle tre. Ein alm kan ein sterna
som varen kenne bork og kvist til for og rispa
laur på ein hausten. Um 5-7 år kan ein

nåva hvar på mytt og ruspa länv att

5

Samkvævar ar byisk hængde om upp anten
inne eller ute, og tok det inn når det var
turt. eller mest turt og sette kvæman fram ^{ikke} og
rundt ryggen ^{i lår} for hængt kom inn, Var det turt,
la om det upp i eit lad med ein ryg i lön
og kængde det heim um vincten or marku löm
og bruka det til smale for

Alm länv t Turka ein i soli eller ein
la det set over löven eller lö länv
og kringa det til kvörn og qvörn, blöyde
det med det at ein slo kornen i vater om
det med det stod i ei bytta og let det
stai til det var passelig kaldt

Older länv kvæva ein. Det kändt helst turt
inne eller med det vete svart.

Det var sum som stakke kvörn länv t,
Men det for idlye eddel var när det
var vatsant og regnfull um kvörten. Ein
vilde helst ha det under tok, og eli mätte
en optatt ta det på ryggen eller hestenggen
Hjörar var stakke bruket her. Ein hængde kvörn
upp i stünn eller tre og tok dei inn so
smart dei var turr.

När dei stakke länv t, la dei ris i botnen
reute ei stong og la kvörn med länv t inn
mot stongi og kvörten eit etter. På toppen
gjern eit lag med more og torr.

Askelänv t länv t ein med eller veta til
det datt, so raka ein det i hogg og hodde det
på löven eller ein fjörlön. Ränv kvörn ein
kvörten med länv t og bev og hodde i lön

Her: Myndigasturinn hefur verið á
sua laubing, eller logging laubing
á logga eller á lauba. vera þú laub-
stogur i laubmarkja

NORSK ETHOLOGISK GRANSKING

For mange dyrer i en hode i en laustak, vet
 og ikke. Det var ikke ofte om stakke, stekte
 6 laust. Askelauent var ikke raka som en med
 hoi og hoi her. Spå p. 5

Finne at dei laga surtinn av det heller.

Talet på laustkyr var tjue, og henda: 6 tåg
 6.

Lauva i marke fukt om som til laust
 i markaløse og kjøde det ten på snøfot
 om vintren. Fukt om ikke som til det der
 laut om hoi eller kjøde det hoi når det
 var tørt

7.

Ja. Karan bygg med og Kvernfolke bygg
 Kustula saman i kyrer. Karan bygg
 kyrer i hoi. Kvar en som bygg i hoi
 og Kvern hoi talit so dei vet for mange kyrer der
 gaver for doger. Og for mange i alt som hoi ten
 med kjødelinn og alderinn

8 Her som dei har best som i hoi eller
 på hoi. Fram etter veggum om det
 er doggpritt. En det tørt ofte i hoi

9 Beste laust er almlaust rett som for
 i hoi. Eller er alderinn rett som hoi
 gaver om kjødelinn.

10 Når det er vakt i en grise for er almlaust
 laust bruka. for og minnet. Of no i hoi
 Kvern rett det til i hoi det

11. Fellen laust er ikke brukt her. og her ikke
 om det i mit tid for opplysning om laust på hoi

12. Gryn opplysning

13. Ja som eg se her, Børni var med på
Lauing.

14. Gryn opplysning.

15. Sann som vert raka som alle på tekken

1. Vert kalla røkelain

2. Telet askulain rønelain og arpe lain

3. Piser kan det i sekken med hunden
og her det him eller Høgren

Her røker og alder lain og her det til
under bristle til gris og saue.

4. Det vert frakte him i sekken

5. Det var serly Kvern som raka lene bide
til for og i underbride.

6. Her ein ein fann site logly rom. På saueffri
loftet eller i ein lauvling i saueffri.

7. Saueffri som vert oppdelt og kasta som på
tallen eller logde i for-trykka. Røkelain
likain må det var til saueffri. Til Høgren
var det bløtte med Korkande vater og dytt
med myie.

8. Røkelain til saueffri og gitt. Høgren likain
Ullandau til Høgren og gitt. blanda med kotte
hø og eller kanna med litt myie om. Vanly
er røkelain røker for mindre godt. men det
skier og myie Høgren ein for det i Høgren,

9. Det er telet røker for røker

Det var sekte hibe i under bristle med Høgren
og me venter neste bristle til fordygde
når det vert mindre godt høgren

1647